

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
КАФЕДРА філософії
 (повна назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігієзнавство

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
освітньо-професійна програма	(шифр і назва спеціальності) «Комп'ютерні науки»
освітній ступінь	(назва освітньої програми) бакалавр
форма навчання	(назва освітнього ступеня) денна
розробник	(дenna, заочна, вечірня) Гребінник Тетяна Олексіївна (прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правильне орієнтування навколо релігійно-церковних питань як теоретичного, так і практичного характеру – необхідна умова гуманітарної освіченості фахівця будь-якого профілю, він повинен мати уявлення про духовну спадщину людства, загальнолюдські цінності, зосередженні у ученнях світових релігій.

Дисципліна «Релігієзнавство» надає студентам можливість розуміти основні етапи формування світових релігій, сутність феномену релігії, усвідомити складність соціальних стосунків у державі і застосовувати знання про релігійні організації України та світу в практичній діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30	1		30
лекції	30			30
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	-			-
Самостійна робота, у т.ч:	60	2		60
підготовка до аудиторних занять	6			6
підготовка до контрольних заходів	6			6
виконання та захист реферату	16			16
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	32			32
підготовка до екзамену	-			-
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни передбачає формування системи знань про релігійні феномени, закони та механізми виникнення та функціонування релігії, її основні типи та форми. Релігієзнавство повинно сприяти подоланню стереотипних уявлень про релігію як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів та утвердженю в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди, консенсусу та концепції гуманітарної освіти.

Завдання дисципліни:

- отримання уявлень про основні світоглядні позиції (теїзм, атеїзм);
- засвоєння студентами структури релігії, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства;
- засвоєння основних релігієзнавчих категорій: релігійна віра та культ, релігійний обряд, релігійна символіка та догмат;
- аналізування основних типів релігійних організацій;
- навчання оцінювати права та обов'язки особи стосовно її свободи та відповідальності у відношенні до релігії.

Пререквізити дисципліни: «Філософія», «Соціологія».

Постреквізити дисципліни: «Економічна історія», «Історія економічних вчень», «Правознавство».

Компетентності :

ЗК-6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.

ПР2. Використовувати сучасний математичний апарат неперервного та дискретного аналізу, лінійної алгебри, аналітичної геометрії, в професійній діяльності для розв'язання задач теоретичного та прикладного характеру в процесі проектування та реалізації об'єктів інформатизації.

ПР3. Використовувати знання закономірностей випадкових явищ, їх властивостей та операцій над ними, моделей випадкових процесів та сучасних програмних середовищ для розв'язування задач статистичної обробки даних і побудови прогнозних моделей.

ПР4. Використовувати методи обчислювального інтелекту, машинного навчання, нейромережової та нечіткої обробки даних, генетичного та еволюційного програмування для розв'язання задач розпізнавання, прогнозування, класифікації, ідентифікації об'єктів керування тощо.

ПР5. Проектувати, розробляти та аналізувати алгоритми розв'язання обчислювальних та логічних задач, оцінювати ефективність та складність алгоритмів на основі застосування формальних моделей алгоритмів та обчислюваних функцій.

ПР14. Володіти мовами системного програмування та методами розробки програм, що взаємодіють з компонентами комп'ютерних систем, знати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж, мати практичні навички технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення.

ПР15. Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктно-орієнтованої методології проектування при

розробці і дослідженні функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем.

ПР16. Розуміти концепцію інформаційної безпеки, принципи безпечного проектування програмного забезпечення, забезпечувати безпеку комп'ютерних мереж в умовах неповноти та невизначеності вихідних даних.

ПР19. Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.

ПР20. Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.

ПР21. Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

ВМІТИ:

ПР7. Розуміти принципи моделювання організаційно-технічних систем і операцій; використовувати методи дослідження операцій, розв'язання одно- та багатокритеріальних оптимізаційних задач лінійного, цілочисельного, нелінійного, стохастичного програмування.

ПР8. Використовувати методологію системного аналізу об'єктів, процесів і систем для задач аналізу, прогнозування, управління та проектування динамічних процесів в макроекономічних, технічних, технологічних і фінансових об'єктах.

ПР9. Розробляти програмні моделі предметних середовищ, вибирати парадигму програмування з позицій зручності та якості застосування для реалізації методів та алгоритмів розв'язання задач в галузі комп'ютерних наук.

ПР10. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнт-серверних застосувань, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, створювати розподілені бази даних, склади та вітрини даних, бази знань, у тому числі на хмарних сервісах, із застосуванням мов веб-програмування.

ПР11. Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт).

ПР12. Застосовувати методи та алгоритми обчислювального інтелекту та інтелектуального аналізу даних в задачах класифікації, прогнозування, кластерного аналізу, пошуку асоціативних правил з використанням програмних інструментів підтримки багатовимірного аналізу даних на основі технологій DataMining, TextMining, WebMining.

ПР23. Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

Методи навчання: словесні (пояснення, діалог, бесіда) і наочні (демонстрація, презентація), метод проблемного викладу.

Форми навчання: групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі					
1. Релігієзнавство як гуманітарна наука.	2	2			
2. Сучасне релігієзнавство.	4	2			2
3. Релігія як світосприйняття людини.	4	2			2

4. Походження релігії.	6	2			4
5. Міфологія. Містика.	6	2			4
6. Особливості релігійної свідомості.	4	2			2
7. Релігійна та наукова картина світу.	6	2			4
8. Бог, його розуміння в різних релігіях.	4	2			2
9. Ранні форми релігії. Світові релігії.	4	2			2
10. Буддизм.	6	2			4
11. Виникнення християнства.	4	2			2
12. Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.	6	2			4
13. Православ'я.	6	2			4
14. Іслам.	6	2			4
15. Сучасна ситуація релігій в Україні.	6	2			4
Виконання та захист реферату.	16				16
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан	Тема занять	Кількість годин
1	Релігієзнавство як гуманітарна наука.	2
2	Сучасне релігієзнавство.	2
3	Релігія як світосприйняття людини.	2
4	Походження релігії.	2
5	Міфологія. Містика.	2
6	Особливості релігійної свідомості.	2
7	Релігійна та наукова картина світу.	2
8	Бог, його розуміння в різних релігіях.	2
9	Ранні форми релігії. Світові релігії.	2
10	Буддизм.	2
11	Виникнення християнства.	2
12	Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.	2
13	Православ'я.	2
14	Іслам.	2
15	Сучасна ситуація релігій в Україні.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно з навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	6
2	Підготовка до контрольних заходів	6
3	Виконання та захист реферату	16

Опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях:

4	2. <u>Сучасне релігієзнавство.</u> Свобода мислення та його форми. 3. <u>Релігія як світосприйняття людини.</u> Соціальна роль релігії. 4. <u>Походження релігії.</u> Богословській підхід до релігієзнавства. 5. <u>Міфологія. Містичка.</u> Релігії перших цивілізацій. Поняття етнічної релігії. 6. <u>Особливості релігійної свідомості.</u> Основні напрямки релігійної філософії. 7. <u>Релігійна та наукова картина світу.</u> Гуманізм та релігія. Атеїзм. Детермінація релігії. 8. <u>Бог, його розуміння в різних релігіях.</u> Акрополь. 9. <u>Ранні форми релігії. Світові релігії.</u> Подібність Святого Письма: Веди, Авеста, Дао де цін, Тора, Біблія, Коран. 10. <u>Буддизм.</u> Відмінність буддизму від ведичної традиції за Святым Письмом Тріпітака. Вплив буддизму на даосизм. 11. <u>Виникнення християнства.</u> Вплив зороастризму на іудаїзм та християнство за Святым Письмом Авеста. Біблія. 12. <u>Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.</u> Реформація. 13. <u>Православ'я.</u> Загальне в православ'ї та католицизму. 14. <u>Іслам.</u> Вплив іудаїзму та християнства на іслам за Святым Письмом мусульман. Коран. 15. <u>Сучасна ситуація релігій в Україні.</u> Свобода совісті в контексті становлення української державності.	2 2 2 4 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2
---	---	--

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю, які застосовуються при перевірці знань: усний, письмовий, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі

1	Відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
3	Підготовка, виконання та захист реферату	15
4	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

10-9- оптимальний об'єм тексту лекційного матеріалу згідно з програмою релігієзнавства, включно з завданнями для самостійної роботи; наявність ключових положень, думок; конспект охайній;

8-4- конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або немає виконаних завдань з самостійної роботи; при цьому студент в цілому володіє категоріальним апаратом;

3-1- конспект неохайній, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи; студент не володіє категоріальним апаратом.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі. Відповіді оцінюються у **30** балів:

30-28 - глибоке розуміння основних світоглядних позицій та можливість їх застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом;

27-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях релігій, так і в темах дисципліни в цілому;

18-10 - неповне розкриття питань, що розглядаються; поверхневі знання, суттєві помилки у відповідях (часткове формулювання понять, яке іноді змінює сутність термінології категоріального апарату);

9-5 - низький рівень розуміння основних питань релігієзнавства; нездатність розкрити всі питання для самостійного вивчення;

4-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату оцінюється у **15** балів:

15-13 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формуванні висновків, узагальнені. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел;

12-6 - реферат містить помилки у оформленні; студента орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; студента частково володіє темою.

Виконання контрольної роботи поточного контролю оцінюється у **30** балів.

- Контрольна робота проводиться у вигляді тестування і містить 30 тестових завдань.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 1 бал,
- відповідь помилкова – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Релігієзнавство» визначається як сума показників змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної добросередовища.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/она презентує виконані завдання під час консультацій викладача. Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущена лекція – у формі усного опитування. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Дотримання академічної добросередовища здобувачами вищої освіти передбачає:

– самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей інших авторів;

– надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плаґіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної добросередовища не толеруються.

Якщо здобувач вищої освіти має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної добросередовища Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної добросередовища.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Академічне релігієзнавство України, історія і сьогодення: колективна монографія. - К.: УАР, 2006. - 244 с.
2. Дисциплінарне релігієзнавство. Навч. посібник / За ред. проф. А. Колодного. - Київ, 2010. - 219 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
4. Історія релігій в Україні: навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
5. Лубський В.І. Релігієзнавство: Підручник. - К.: Вілбор, 1997. - 480 с.
6. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, Інкос, 2006. - 624 с.
7. Релігієзнавство: Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, 2006. - 272 с.
8. Релігієзнавство України. В 2-х книгах. Кн. перша: Релігієзнавча думка України другого тисячоліття. /За ред. В. Климова та А. Колодного.- Київ, 2013. - 439 с
9. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. - 742 с.

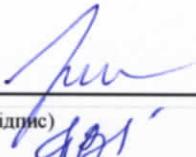
Допоміжна

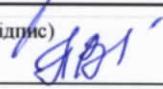
1. Академічне релігієзнавство Україна, історія і сьогодення: колективна монографія. – К.: УАР, 2006. - 244 с.
2. Дисциплінарне релігієзнавство. Навч. посібник / За ред. проф. А. Колодного. - Київ,- 219 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
5. Історія релігій в Україні: навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
6. Колодний А. Життя. Праця. Думки. Бібліографія.- Київ-Дрогобич: Коло, 2007. -128 с
7. Колодний А.М. Історіософія релігії. Монографія. - К.: УАР, 2013. - 386 с
8. Колодний А.М. Релігійне сьогодення України: роздуми, оцінки і прогнози (тематична збірка вибраних статей і тез). - К.: УАР, 2009. - 450 с.
9. Пізній протестантизм в Україні / Історія релігій в Україні: у 10-ти т. Т.6. - Київ-Дрогобич: видавець Сурма С, 2008. - 632 с.
10. Релігійна свобода: на перехресті епох, країн і культур. Науковий щорічник № 19. - К.: УАР, 2015-2016. - 216 с.
11. Сто найвідоміших образів української міфології. - К.: Автограф, 2007. – 458с.
12. Филипович Л.О. Культура релігійного життя. Вибрані праці. - К.: УАР, 2016.-584 с.
13. Християнство доби постмодерну. Колективна монографія. - Київ: УАР, 2005. - 309 с.
14. Черенков М.М. Європейська реформація та український евангельський протестантизм: Генетико-типологічна спорідненість і національно-ідентифікаційні виміри сучасності: монографія. - Одеса: Християнська просвіта, 2008. - 566 с.
15. Шевченко В.В. Православно-католицька полеміка та проблеми унійності в житті Русі-України доберестейського періоду. - К.: Преса України, 2002. - 416 с.

13. INTERNET-РЕСУРС

1. Електронна бібліотека. -http://modernlib.ru/genres/sci_religie/
2. Релігієзнавство онлайн. - <http://www.religie.ru/default.aspx?p=21&0a1=542&0o1=0&0s1=0&0p1=3#оглавление>

4. Большая электронная библиотека.-
<http://www.big-library.info/?act=autors&tema=17&subtema=17>
5. Религиоведение.:<http://www.religio.info/>
6. Религиоведение.- <http://psibook.com/>
7. Релігія для усіх та для тебе.
8. Релігіознавчий портал.<http://webcache.googleusercontent.com> Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
9. Національна доктрина розвитку освіти в Україні - <http://ocvita.in.ua/index.php?option>.

Розробник (Т. О. Гребінник)

Гарант освітньої програми (Н.О. Вельмагіна)
(підпись)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
філософії
Протокол від « 18 » вересня 2020 року № 2